

GUIDELINES FOR PROCUREMENT UNDER
WORLD BANK LOANS AND IDA CREDITS

August 1975.

TABLE OF CONTENTS

	Page
General Introduction.....	
PART A - INTERNATIONAL COMPETITIVE BIDDING	
I. General	
1.1 Type and Size of Contracts.....	
1.2 Notification and Advertising.....	
1.3 Prequalification of Bidders.....	
II. Bidding Documents	
2.1 General.....	
2.2 References to Bank or IDA.....	
2.3 Bid Bonds or Guarantees.....	
2.4 Conditions of Contract.....	
2.5 Clarity of Bidding Documents.....	
2.6 Standards.....	
2.7 Use of Brand Names.....	
2.8 Expenditures under Contracts.....	
2.9 Pricing and Currency of Bids.....	
2.10 Currency of Contract and Provisions of Payment.....	
2.11 Price Adjustment Clauses.....	
2.12 Advance Payments.....	
2.13 Guarantees, Performance Bonds, and Retention Money.....	
2.14 Insurance.....	
2.15 Liquidated Damage and Bonus Clauses.....	
2.16 Force Majeure.....	
2.17 Language Interpretation.....	
2.18 Settlement of Disputes.....	

VODIČ ZA NABAVE U OKVIRU ZAJMOVA SVJETSKE BANKE
I KREDITA UDRUŽENJA ZA RAZVOJ

Kolovoz 1975.

S A D R Ž A J

	Strana
Opći uvod.....	
DIO A - MEDJUNARODNE LICITACIJE.....	
I Općenito	
1.1 Vrsta i opseg ugovora.....	
1.2 Obavještavanje i oglašavanje.....	
1.3 Predkvalifikacija ponudjača.....	
II Licitacioni dokumenti	
2.1 Općenito.....	
2.2 Pozivanje na Banku ili Udrženje.....	
2.3 Garancije uz ponudu.....	
2.4 Uvjeti ugovora.....	
2.5 Jasnoća specifikacija.....	
2.6 Standardi.....	
2.7 Upotreba zaštićenih imena.....	
2.8 Izdaci temeljem ugovora.....	
2.9 Cijene i valuta u ponudama.....	
2.10 Valuta plaćanja u ugovoru i odredbe o plaćanju.....	
2.11 Odredbe o promjeni cijena.....	
2.12 Predujmovi.....	
2.13 Garancije, garancije izvršenja i depoziti	
2.14 Osiguranje.....	
2.15 Penali i premije.....	
2.16 Viša sila.....	
2.17 Jezična tumačenja.....	
2.18 Rješavanje sporova.....	

GENERAL INTRODUCTION

The purpose of these Guidelines is to inform both those carrying out a project, in the financing of which the International Bank for Reconstruction and Development (the Bank) or the International Development Association (IDA) participates, and those interested in providing the goods and works for that project, of the arrangements which should be made for procuring the goods or works required.^{1/} The application of these Guidelines (or particular provisions thereof) to any specific project financed by the Bank is specified in detail in the loan agreement for that project.

The ultimate responsibility for the execution of the project, and therefore for the award and administration of contracts under the project, rests with the borrower. The rights and obligations of the borrower with respect to the providers of goods and works to be furnished for the project are governed by the bidding documents issued by the borrower and not by these Guidelines, which are concerned only with the relationship between the borrower and the Bank.

The Bank is required by its Articles of Agreement to ensure that the proceeds of its loans are used with due attention to economy and efficiency. The Bank considers that international competitive bidding is the most economic and efficient method for procuring most of the goods and works required for the projects it finances. International competitive bidding has the further advantage of ensuring that manufacturers, suppliers and contractors from all Bank

^{1/} Since the procurement requirements of the Bank and IDA are identical, references in these Guidelines to the Bank include IDA, and references to loans include credits.

O P Ć I U V O D

Svrha ovog Vodiča sastoji se u tome da se o postupku za dobavljanje tražene opreme ili radova, informiraju kako investitori koji grade neki objekat u čijem finančiranju sudjeluje Međunarodna banka za obnovu i razvoj (u daljem tekstu Banka) ili Međunarodno udruženje za razvoj (u daljem tekstu Udruženje), tako i oni koji su zainteresirani da isporučuju opremu ili radove za takav objekat.^{1/} Primjena ovog Vodiča (ili pojedinih njegovih odredaba) na određeni objekat kojeg financira Banka pobliže je određena u ugovoru o zajmu za taj objekat.

Krajnja odgovornost za izvršenje investicije, a time i za dodjelu i nadzor nad izvršenjem ugovora za takvu investiciju, leži na zajmoprimcu. Prava i obveze zajmoprimca u odnosu prema dobavljačima opreme i radova koji će se izvršiti za investiciju regulirani su uvjetima ponude (tenderskom dokumentacijom, op.p.) izdanim od zajmoprimca, a ne odredbama ovog Vodiča koji se odnosi samo na odnose između zajmoprimca i Banke.

Prema odredbama ovog Statuta Banka je dužna osigurati da se sredstva iz njenih zajmova koriste s dužnom pažnjom u pogledu ekonomičnosti i efikasnosti. Banka smatra da su međunarodne licitacije najekonomičniji i najefikasniji način za dobavljanje najvećeg dijela opreme i radova za investicije koje ona financira. Međunarodne licitacije imaju i daljnju prednost koja omogućuje da proizvodjači i dobavljači i izvodjači iz svih zemalja članica Banke imaju

^{1/} Budući da su uvjeti dobave Banke i Udruženja jednaki, pozivanje u ovom Vodiču na Banku obuhvaća i Udruženje, a pozivanje na zajmove Banke obuhvaća i kredite Udruženja.

member countries have an opportunity to compete in providing goods and works^{2/} financed by the Bank. In most cases, therefore, the Bank requires that the goods and works which it finances be procured through international competitive bidding, open to suppliers and contractors in all of its member countries and Switzerland. On the other hand, there are a variety of circumstances where international competitive bidding is not the most economic and efficient method of procurement, and in these cases the Bank and the borrower will agree upon other appropriate arrangements. Part A of these Guidelines describes procedures suitable to ensure satisfactory international competitive bidding. Part B describes situations where the interests of economy and efficiency make different procedures more appropriate and outlines these procedures. In each case, the particular procedures to be followed are set forth in the loan agreement for the project in question.

Manufacturers and contractors in the borrower's country are encouraged to participate in the procurement process since the Bank seeks through its procurement procedures to encourage the development of local industry. Manufacturers and contractors in the borrower's country may bid independently or in joint venture with foreign manufacturers or contractors, but the Bank does not approve conditions of bid invitation which require that foreign firms enter into compulsory joint ventures with local firms.

Normally the Bank finances only a part of the cost of the project. Procurement procedures for the items not financed by the Bank may be subject to these Guidelines or procured under other procedures as agreed between the borrower and the Bank. In some cases the procedures outlined

^{2/} For procedures followed in the selection of consultants, see "Uses of Consultants by the World Bank and its Borrowers" - IBRD April, 1974.

mogućnost nadmetanja u nudjenju opreme i radova^{2/} financiranih od Banke. Zbog toga u najvećem broju slučajeva Banka traži da oprema i radovi koje financira budu dobavljeni putem medjunarodnih licitacija otvorenih dobavljačima i izvodjačima svih zemalja članica Banke i Švicarske. S druge strane, ima niz slučajeva u kojima medjunarodne licitacije nisu najekonomičniji i najefikasniji način dobove, i u takvim slučajevima Banka i njeni zajmoprimci složit će se o odgovarajućem postupku. Dio A ovog Vodiča daje postupak koji je pogodan da osigura medjunarodno nadmetanje. Dio B opisuje situacije u kojima interesi ekonomičnosti i efikasnosti čine prihvatljivim drugačije postupke, te daje prikaz tih postupaka. U svakom slučaju, pojedini postupci kojih se treba pridržavati odredjeni su ugovorom o zajmu za svaki objekat.

Proizvodjači i izvodjači u zemlji zajmoprimca stimuliraju se da sudjeluju u postupku dobava budući da Banka nastoji kroz postupak dobavljanja ohrabriti razvoj lokalne industrije. Proizvodjači i izvodjači iz zemlje zajmoprimca mogu nuditi samostalno ili zajedno (joint venture) s inozemnim proizvodjačima ili izvodjačima, iako Banka ne odrjava takve uvjete nudjenja prema kojima inozemna poduzeća moraju stupati u obvezne zajedničke pothvate (joint venture) sa lokalnim poduzećima.

U pravilu Banka financira samo dio troškova pojedinih investicija. Postupci za dobavljanje onih stavaka koje Banka ne financira mogu biti podvrgnuti ovom Vodiču ili dobavljeni po drugom postupku dogovorenom izmedju zajmoprimca i Banke. U nekim slučajevima postupci opisani u

^{2/} Za postupak koji se primjenjuje kod izbora konzultanata, vidi "Vodič za odnose Svjetske banke i njenih zajmoprimaca sa konzultantima" - IBRD travanj 1974.

in these Guidelines apply to all project items, but in other cases procurement of items not financed by the Bank is handled under other procedures.

PART A

INTERNATIONAL COMPETITIVE BIDDING

I. General

The term "international competitive bidding" as used in these Guidelines has the purpose of affording to prospective bidders from all member countries of the Bank and Switzerland adequate notification of a borrower's requirements and the opportunity to bid in accordance with documentation prepared in such a manner as to provide all bidders an equal opportunity to bid on the necessary goods or works.

1.1

Type and Size of Contracts

The bidding documents should state clearly whether contracts will be awarded on the basis of unit prices (for work performed or goods supplied) or of a lump sum price, or a combination of both for different portions of the contract, according to the nature of the goods or works to be provided.

Contracts based principally on the reimbursement of actual costs are acceptable to the Bank only in exceptional circumstances.

The size and scope of individual contracts will depend on the size, nature and location of the project. For projects requiring a variety of works and equipment such as power, water supply or industrial projects, separate

ovom Vodiču primjenjuju se na sve stavke odredjene investicije, ali u drugim slučajevima dobavljanje onih stavaka koje ne financira Banka vrši se prema drugim postupcima.

DIO A

MEDJUNARODNE LICITACIJE

I Općenito

Izraz "medjunarodne licitacije" ("international competitive bidding"), kako se upotrebljava u ovom Vodiču, ima svrhu da omogući svim zainteresiranim ponudjačima iz zemalja članica Banke i Švicarske pravovremeno obavljanje o zajmoprimčevim potrebama i o mogućnostima nudjenja u skladu s dokumentacijom pripremljenom na takav način da osigura svim ponudjačima jednake mogućnosti nudjenja potrebne opreme ili radova.

1.1

Vrsta i opseg ugovora

Licitacioni dokumenti trebaju jasno označiti da će se ugovori zaključivati na osnovi jediničnih cijena (za izvršeni rad ili za isporučenu robu) ili na osnovi paušalne cijene ili na bazi kombinacije obaju sistema za različite dijelove ugovora, već prema prirodi roba ili radova koje treba isporučiti.

Ugovori koji se u osnovi zasnivaju na naknadi stvarnih troškova prihvatljivi su za Banku samo u iznimnim okolnostima.

Veličina i opseg pojedinačnih ugovora ovisit će o veličini, prirodi i lokaciji projekta. Za projekte koji iziskuju različite radeve i opremu kao što su to energetski objekti, vodoopskrbni ili industrijski, u pravilu će

contracts are normally awarded for the civil works, and for the supply and erection of different major items of plant and equipment.

On the other hand, for a project requiring similar but separate civil works or items of equipment, bids should be invited under alternative contract options that would attract the interest of both smaller and larger firms. Contractors or manufacturers, small and large, should be allowed to bid for individual contracts or for a group of similar contracts at their option, and all bids and combinations of bids should be opened and evaluated simultaneously so as to determine the bid or combination of bids offering the most advantageous solution for the borrower. (See para. 3.7 for the bid evaluation procedures.)

In certain cases, e.g. where special processes or closely integrated manufacturing are involved, the Bank may accept a turnkey contract under which the engineering, all the equipment and the construction of a complete plant are provided through a single contract, or a single responsibility contract under which all the goods and works except the engineering are provided through a single contract.

Detailed engineering of the works or goods to be provided, including the preparation of technical specifications and bidding documents, should precede the invitation to bid for the contract. However, in the case of turnkey contracts or contracts for large complex industrial projects it may be undesirable to prepare technical specifications in advance in which case it will be necessary to use a two-step procedure inviting unpriced technical bids subject to technical clarifications and adjustments, followed by the submission of priced proposals.

se zaključivati odvojeni ugovori za gradjeinske radove i za isporuku u montažu različitih glavnih dijelova postrojenja i opreme.

S druge strane, projekti, kod kojih se traže slični ali odvojeni gradjeinski radovi ili dijelovi opreme, trebaju biti dobavljeni temeljem ugovora čiji bi pozivi za nudjenje trebali sadržavati alternativne ugovorne mogućnosti koje će privući zanimanje i malih i velikih poduzeća. Ugovaračima ili proizvodjačima, malim i velikim, treba biti dozvoljeno da podnose ponude za pojedine ugovore ili za grupe sličnih ugovora po njihovom izboru, i sve ponude i kombinacije ponuda trebaju biti otvorene i ocijenjene istovremeno kako bi se odredila ponuda ili kombinacija ponuda koje daju najpovoljnija rješenja za zajmoprimeca (vidi t. 3.7 za postupak ocjene ponuda).

U određenim slučajevima, kao npr. kada se radi o posebnoj tehnologiji ili o usko povezanoj proizvodnji, Banka može prihvati i ugovor "ključ u ruke" prema kojemu je cijelokupni inženjerинг, sva oprema i izgradnja cijelokupnog postrojenja ugovorenja jednim ugovorom, ili ugovorom s jedinstvenom odgovornošću prema kojemu se sva roba i radovi, osim inženjeringu, dobavljaju kroz samo jedan ugovor.

Detaljni inženjerинг radova ili opreme koji treba isporučiti, uključujući pripremanje tehničke specifikacije ili licitacione dokumentacije, treba prethoditi pozivu za podnašanje ponuda za ugovor. Međutim, u slučaju ugovora "ključ u ruke" ili ugovora za velike i složene industrijske projekte, može biti nepoželjno pripremati tehničke specifikacije unaprijed, u kojem će slučaju biti potrebno primijeniti dvostepeni postupak pozivajući prvo tehničke ponude bez cijena uz naknadna tehnička objašnjenja i prilagodjavanja, a zatim podnošenje prijedloga s cijenama.

1.2

Notification and Advertising

The international community should be notified in a timely manner (see also para.3.1) of the opportunity to bid. Normally this is done by transmitting copies of the invitation to bid, or the advertisement of the invitation, to local representatives of the Bank's member countries and Switzerland that are potential suppliers of the goods or works required. If any such country does not have local representation, the invitation or advertisement should be sent to the government agency responsible for its foreign trade. This notification should be made at the same time as the advertisement of the invitation to bid.

Invitations to bid should also be advertised in at least one newspaper of general circulation in the borrower's country.

For large, specialized or important contracts, the Bank may in addition require that invitations to bid be advertised in well-known technical magazines, newspapers, and trade publications of wide international circulation in sufficient time before bids are to be opened to enable prospective bidders to request bidding documents and prepare bids.

If the preparation and issue of bidding documents for a project is likely to extend over a period of years, a brief description of the works to be undertaken and the types of goods and services required should be advertised and notified to the international community, as described above, at least 60 days before the first formal invitations to bid are issued, with a request that those who wish to be included in a mailing list and to receive invitations to bid should express their interest by notification to the borrower.

1.2

Obavještavanje i oglašavanje

Medjunarodna zajednica treba biti pravovremeno obaveštena (vidi, takodjer t. 3.1) o mogućnosti nudjenja. U pravilu se to čini dostavljanjem kopija poziva za nudjenje ili oglasa poziva lokalnim predstavnicima zemalja članica Banke i Švicarske koji su potencijalni isporučioci traženih roba i radova. Ako bilo koja od ovih zemalja nema lokalno predstavništvo, pozivi ili oglasi trebaju biti odaslati vladinoj agenciji odgovornoj za vanjsku trgovinu. Ovo obavještavanje treba biti učinjeno u isto vrijeme kada je oglašen poziv za nudjenje.

Pozivi za podnašanje ponuda trebaju takodjer biti oglašeni najmanje u jednim novinama opće cirkulacije u zemlji zajmoprimeca.

Za velike, specijalizirane ili važne ugovore, Banka može, pored toga, tražiti da pozivi za podnošenje ponuda budu oglašeni u poznatim tehničkim časopisima, novinama i trgovačkim publikacijama široke medjunarodne cirkulacije, dovoljno vremena prije otvaranja ponude koje omogućuju budućim ponudjačima da zatraže specifikacije i da pripreme ponude.

Ako priprema i izdavanje licitacionih dokumenata za neki projekat može potrajati kroz nekoliko godina, treba oglasiti i obavijestiti medjunarodnu zajednicu o kratkom opisu radova koji će se izvoditi i vrsti roba i usluga koje će se tražiti na način kako je indicirano u gornjem stavu, i to najmanje 60 dana prije izdavanja prvog formalnog poziva za podnošenje ponuda, sa zahtjevom da oni koji žele da budu uključeni na dostavnu listu i da prime pozive za podnošenje ponuda, trebaju izraziti svoj interes putem

The borrower should invite bids from all suitably qualified parties expressing such interest.

1.3

Prequalification of Bidders

Prequalification is normally advisable for large or complex contracts to ensure in advance of bidding that invitations to bid are confined to capable firms. The loan agreement with the Bank will specify whether prequalification is required in respect of particular contracts. Prequalification should be based entirely upon the ability of the interested firm to perform the particular work satisfactorily, taking into account inter alia: (i) experience and past performance on similar contracts, (ii) capabilities with respect to personnel, equipment and plant, and (iii) financial position. The prequalification should be advertised and notified as described in paragraph 1.2 above. The scope of works, abbreviated specifications and a clear statement of the requirements for qualification should be sent to all firms desiring to be considered for prequalification.

II. Bidding Documents

2.1 General bidding documents

General bidding documents

The bidding documents should furnish all information necessary for a bidder to prepare a tender for the goods and/or works to be supplied. While the detail and complexity of these documents will vary with the size and nature of the proposed contract they should normally include: instructions to tenderers; form of tender; conditions of contract, both general and special; form of contract; technical specifications; bill of quantities and drawings as well as

pisma zajmoprimcu. Zajmoprimac treba tražiti ponude od svih pogodno kvalificiranih stranaka koje izraze za to interes.

1.3

Predkvalifikacija izvodjača

Predkvalifikacija se u pravilu preporuča za velike ili kompleksne ugovore, kako bi se prije nudjenja osiguralo da su pozivi za nudjenje ograničeni samo na sposobna poduzeća. Ugovor o zajmu s Bankom odredit će da li se predkvalifikacija traži u pogledu odnosnih ugovora. Predkvalifikacija treba biti u cijelosti zasnovana na mogućnosti zainteresiranog poduzeća da na zadovoljavajući način izvrši traženi rad, uzimajući pri tome u obzir: (i) iskustvo i ranija izvršenja na sličnim radovima, (ii) mogućnosti u pogledu osoblja, opreme i postrojenja, i (iii) finansijski položaj. Oглаšavanje predkvalifikacionog postupka treba biti izvršeno u smislu postupka opisanog u stavu 2.1. Opseg rada, skraćene specifikacije i jasno navođenje zahtjeva za kvalifikaciju, trebaju biti poslati svim izvodjačima koji žele da ih se uzme u obzir za predkvalifikaciju.

II Licitacioni dokumenti

2.1

Općenito

Licitacioni dokumenti trebaju pružiti sve informacije potrebne ponudjaču da pripremi svoju ponudu za robu i/ili radove koje treba isporučiti. Iako će pojedinosti i cjelovitosti tih dokumenata varirati s obzirom na opseg i prirodu predloženog ugovora oni trebaju u pravilu sadržavati: oblik ponude; uvjete ugovora, i to opće i posebne; oblik ugovora; tehničke specifikacije; dokaznicu količina i nacrte kao i potrebne dodatke, formulare osiguranja

necessary appendices, proforma bonds, etc. Guidelines on particularly critical components of the bidding documents are given in the following paragraphs. The loan agreement with the Bank will specify whether the bidding documents should be submitted to the Bank for approval before issuance to tenderers.

2.2

References to Bank or IDA

If the borrower wishes to refer to the Bank in bidding documents the following language is suggested: "..... (name borrower)... has received (or in appropriate cases 'has applied for') a loan (credit) from the International Bank for Reconstruction and Development (International Development Association) in various currencies equivalent to US\$..... toward the cost of (name of project), and intends to apply the proceeds of this loan (credit) to eligible payments under the contract (contracts) for which this invitation to bid is issued. Payment by the International Bank for Reconstruction and Development (International Development Association) will be made only at the request of (name of borrower) and upon approval by the International Bank for Reconstruction and Development (International Development Association) in accordance with the terms and conditions of the Loan (Credit) Agreement and will be subject in all respects to the terms and conditions of that Agreement. Except as the Bank (Association) may specifically otherwise agree, no party other than (name of borrower) shall derive any rights from the Loan (Credit) Agreement or have any claim to loan (credit) proceeds".

2.3

Bid Bonds or Guarantees

Bid bonds or guarantees, in amounts affording the borrower reasonable protection, may be required, but they should

(bondova op.p.) itd. Upute o naročito osjetljivim dijelovima licitacione dokumentacije dani su u slijedećoj točci. Ugovor o zajmu s Bankom odredit će da li licitaciona dokumentacija treba biti podnijeta Banci na odobrenje prije njenog izdavanja ponudjačima.

2.2

Pozivanje na Banku ili Udruženje

Ako zajmoprimac želi da se u natječajnim dokumentima spomene Banka, predlaže se da se to izvrši na slijedeći način: "..... (naziv zajmoprimca)... primio je (ili u odgovarajućim slučajevima zatražio je) zajam (kredit) od Medjunarodne banke za obnovu i razvoj (Medjunarodnog udruženja za razvoj) u različitim valutama koje predstavljaju vrijednost od US\$. za troškove (naziv projekta), i postoji namjera da se taj zajam (kredit) upotrijebi za odabrana plaćanja prema ugovoru (ugovorima) za koje je izdan ovaj poziv za ponudu. Plaćanje od strane Medjunarodne banke za obnovu i razvoj (Medjunarodnog udruženja za razvoj) bit će izvršeno samo na zahtjev (naziv zajmoprimca) a po odobrenju Medjunarodne banke za obnovu i razvoj (Medjunarodnog udruženja za razvoj), u skladu s uslovima i uvjetima Sporazuma o zajmu (kreditu), i bit će u svakom pogledu podložno uvjetima i uslovima tog Sporazuma. Osim ako se Banka (Udruženje) ne bi izričito drugačije dogovorila, niti jedna stranka osim (naziv zajmoprimca) neće imati nikakvih prava temeljem Ugovora o zajmu (kreditu) niti će imati bilo kakvo pravo potraživanja na isplate iz zajma (kredita)".

2.3

Garancije uz ponudu

Garancije (bond, op.pr.) uz ponudu ili druge garancije, u iznosima koji pružaju zajmoprimcima razumno

not be set so high as to discourage suitable bidders from tendering. Bid bonds or guarantees should be released to unsuccessful bidders as soon as possible after it is determined that they will not be awarded the contract.

2.4

Conditions of Contract

The conditions of contract should clearly define the scope of work to be performed or goods to be supplied, the rights and obligations of the borrower and of the contractor or manufacturer, and the powers and authority of the engineer or architect, if one is employed by the borrower, in the administration of the contract. In addition to the customary general conditions of contract, some of which are referred to in these Guidelines, special conditions appropriate to the nature and location of the project should be included.

2.5

Clarity of Bidding Documents

Bidding documents should be so worded as to permit and encourage international competitive bidding and should set forth as clearly and precisely as possible the work to be accomplished, the goods to be supplied, the place of delivery or installation, and the warranty and maintenance requirements as well as other pertinent terms. In addition, the bidding documents, where appropriate, should define the tests, standards and methods that will be employed to judge conformity of equipment as delivered, or works as performed, with the original specifications. Drawings should be consistent with the text of the technical specifications. If alternative bids are acceptable this should be expressly stated. The bidding documents should also identify the main

zaštitu, mogu se tražiti, ali one ne smiju biti zatražene u tako visokim iznosima da obeshrabre odgovarajuće ponudjače. Garancije uz ponudu ili druge garancije trebaju biti vraćene neuspješnim ponudjačima što je prije moguće, nakon što je odlučeno da se s njima neće zaključiti ugovor.

2.4

Uvjeti ugovora

Uvjeti ugovora trebaju jasno odrediti opseg radova koje treba izvršiti i roba koje treba isporučiti, prava i obveze zajmoprimeca i izvodjača ili isporučioca kao i nadležnost i ovlaštenja inženjera u pogledu sprovodjenja ugovora ako ga zajmoprimec angažira na određenom poslu. Povrh uobičajenih općih uvjeta ugovora, od kojih su neki spomenuti u ovom Vodiču, posebni uvjeti koji odgovaraju prirodi projekta trebaju također biti uključeni.

2.5

Jasnoća licitacione dokumentacije

Licitaciona dokumentacija treba biti tako formulirana da dozvoli i stimulira međunarodna nadmetanja i treba odrediti što jasnije i preciznije radove koje treba izvršiti, kao i opremu koja se mora dobaviti, mjesto isporuke ili ugradnje, garancije i uslove održavanja kao i druge bitne uvjete. Pored toga, licitaciona dokumentacija, gdje tome ima mesta, treba definirati probe standarda i načine koji će se primijeniti da bi se ocijenila suglasnost isporučene opreme ili izvršenih radova s originalnom dokumentacijom. Nacrti trebaju biti u skladu s tekstom tehničkih specifikacija. Ako se prihvataju alternativne ponude to treba izričito navesti. Licitaciona dokumentacija treba također identificirati glavne činioce ili osnove koji će

factors or bases which will be taken into account in evaluating and comparing bids including factors, if any, which are unquantifiable in monetary terms. Any additional information, clarification, correction of errors or alterations of bidding documents should be sent promptly to all those who had requested the original bidding documents.

2.6

Standards

If national standards with which equipment or materials must comply are cited, specifications in the bidding documents should state that equipment or materials meeting other internationally accepted standards, which ensure an equal or higher quality than the standards mentioned, will also be accepted.

2.7

Use of Brand Names

Specifications should be based on performance requirements, and references to brand names, catalogue numbers, or the like, should be avoided as far as possible. If it becomes necessary to quote a brand name or catalogue number of a particular maker, to clarify an otherwise incomplete specification, the words "or equivalent" should be added after such brand name or catalogue number and the specification should permit the acceptance of offers for alternative goods which have similar characteristics and which provide performance and quality at least equal to those specified, unless such alternatives are not acceptable on grounds of standardization, or because the need for spare parts and maintenance service cannot be met.

2.8

Expenditures under Contracts

Bidding documents should state that payments from the proceeds of Bank loans will be limited to goods produced

biti uzeti u obzir kod ocjene i usporedjivanja ponuda uključivši i činioce, ako ih ima, koji se ne mogu izraziti u novčanoj protuvrijednosti. Sve dodatne informacije, objašnjenja, ispravci grešaka ili izmjene dokumenata trebaju biti odmah poslane svima onima koji su zatražili originalnu licitacionu dokumentaciju.

2.6

Standardi

Ako su navedeni nacionalni standardi s kojima oprema ili materijal moraju biti u skladu, specifikacije u licitacionoj dokumentaciji moraju odrediti da će biti prihvaćena i ona oprema ili materijal koja je proizvedena u skladu s drugim medjunarodnim prihvaćenim standardima koji osiguravaju jednaku ili veću kvalitetu od standarda koji su gore navedeni.

2.7

Upotreba imena (marke)

Specifikacije trebaju se zasnivati na sposobnosti učinka, dok pozivanje na odredjene vrste, brojeve kataloga ili slično, treba izbjegavati koliko god je to moguće. Ako bude potrebno direktno navesti neku odredjenu vrstu (marku) ili broj kataloga određenog proizvodjača, da bi se razjasnila inače nepotpuna specifikacija, riječi "ili odgovarajuće" treba dodati nakon takve marke ili broja kataloga, a specifikacije trebaju dozvoliti prihvatanje ponuda za alternativnu robu koja ima slične karakteristike i koja daje učin i kvalitetu koja je barem jednaka onoj specificiranoj, osim ako takve alternative nisu prihvatljive zbog potreba standardizacije ili zbog toga što se inače ne mogu zadovoljiti potrebe za rezervnim dijelovima i za službu održavanja.

2.8

Troškovi prema ugovoru

Licitaciona dokumentacija treba naglasiti da će plaćanja prema ugovoru o zajmu s Bankom biti ograničena na

in and services supplied from the territories of member countries of the Bank and Switzerland.

For statistical purposes the Bank requires information concerning the country of origin of the goods and works it finances and the bidding documents should require the contractor or supplier to furnish the necessary information.

2.9

Pricing and Currency of Bids

Since bids will be invited from prospective bidders in a number of countries, bidding documents should clearly state the currency or currencies in which bid prices may be expressed and the contract price will be paid. To that end bidding documents should normally require the bidder to state the bid price either in his own currency or in another currency widely used in international trade and specified in the bidding documents, except that the portion of the price which the bidder expects to spend in the borrower's country should be identified and should normally be stated in the borrower's currency.

2.10

Currency of Contract and Provisions of Payment

Payments will normally be made in the currency or currencies in which the price has been stated in the successful bid, with the following qualifications:

(a) if a substantial portion of expenditures is expected to be made in currencies other than those stated in the bid, the bidding documents should permit the bidder to indicate if he intends to call for disbursement of a corresponding portion of the bid price in those other currencies;

(b) the Bank may require that payments be made in the currency of the countries from which the goods or works

robu proizvedenu i usluge izvršene na području država zemalja članica Banke i Švicarske.

Za statističke potrebe Banka traži informacije koje se odnose na geografsko porijeklo robe i radova koje ona financira i licitaciona dokumentacija treba tražiti od izvodjača ili isporučioca da daju potrebne informacije.

2.9

Cijena i valuta ponude

S obzirom da će ponude biti pozvane od ponudjača iz čitavog broja zemalja, licitacioni dokumenti trebaju jasno odrediti valutu ili valute u kojima ponudjene cijene mogu biti izražene i u kojima će ugovorna cijena biti plaćena. U tom cilju licitacioni dokumenti trebaju redovito zahtijevati da ponudjač svoju ponudjenu cijenu iskaže u vlastitoj valuti ili u nekoj drugoj valuti koja je u širokoj upotrebi u međunarodnoj trgovini i koja je odredjena u licitacionim dokumentima, osim u onom dijelu njegove cijene, koji dio ponudjač očekuje da će utrošiti u zemlji zajmoprimeca, a za koji dio treba biti traženo da bude izražen u valuti zajmoprimeca.

2.10

Valuta ugovora i odredbe o plaćanju

Plaćanja će redovito biti vršena u valuti ili valutama u kojima je izražena cijena u prihvaćenoj ponudi, sa slijedećim ogradama:

(a) ako se očekuje da jedan bitni dio troškova bude učinjen u drugim valutama od onih navedenih u ponudi, licitacioni dokumenti trebaju dozvoljavati da se ponudjač izjasni da li namjerava tražiti isplatu odgovarajućeg dijela ponudjene cijene u tim drugim valutama;

(b) Banka može tražiti da plaćanja budu izvršena u valuti zemalja od kojih se dobavlja roba ili radovi koji

financed by its loan are acquired when the contract price is stated in other currencies. Bidding documents should make provision for such payments in accordance with the Bank's requirements;

(c) if bid prices must be stated and/or the contract price must be paid wholly in the borrower's currency, the bidding documents should ensure that the incidence of a decline in the value of the currency of the borrower will not fall on the contractor or supplier with respect to the portion of the contract price that is not required to meet expenditures and payments in the borrower's country. Adequate arrangements should also be made to enable the contractor or supplier to transfer that portion of the contract price outside the borrower's country. The bidding documents should draw attention to any rules governing such transfers.

Payment terms should generally be in accordance with the normal commercial practice applicable to the works, goods, and market in question.

2.11

Price Adjustment Clauses

Bidding documents should contain a clear statement whether prices are subject to adjustment (upwards or downwards) on the occurrence of specified events.

Provision should usually be made for adjustment in the contract prices in the event changes occur in the prices of the major cost constituents of the contract, such as labor and important materials, whether resulting from market forces or, where relevant, from changes of legislation. No price adjustment should be provided in contracts for the supply of goods to be delivered within one year unless it is necessary to do so in the light of the market

se financiraju iz njenih zajmova kada je cijena izražena u drugim valutama. Licitacioni dokumenti trebaju tada sadržavati odredbe o takvim plaćanjima u skladu s traženjima Banke;

(c) ako se cijena u ponudi mora izraziti i/ili ako ta ugovorena cijena mora biti plaćena u cijelosti u valuti zajmoprimeca, tada odgovarajuće odredbe licitacionih dokumenata trebaju osigurati da smanjenje vrijednosti valute zajmoprimeca ne padne na izvodjač ili na isporučioca opreme u onom dijelu ugovorene cijene za koju nije zatraženo da bude utrošena za troškove u zemlji zajmoprimeca. Treba također predvidjeti odgovarajući postupak koji će omogućiti da izvodjač ili dobavljač može transferirati taj dio ugovorne cijene u svoju zemlju. Licitacioni dokumenti trebaju skrenuti pažnju na pravila koja reguliraju takav transfer.

2.11

Odredbe o promjeni cijena

Licitacioni dokumenti trebaju sadržavati jasno stajalište o tome da li su cijene podložne promjenama (prema gore ili prema dolje) ovisno o pojavu određenih slučajeva.

U pravilu treba predvidjeti mogućnost promjene ugovorenih cijena ako dodje do promjena u cijenama glavnih troškovnih faktora ugovora, kao što su to radna snaga i razni materijali, bez obzira da li do tih promjena dolazi zbog prilika na tržištu ili, gdje je to važno, zbog zakonodavnih promjena. Nikakve promjene cijena ne treba predvidjeti u ugovorima za isporuku robe unutar jedne godine dana, osim ako je to potrebno u svjetlu situacije na

situation prevailing at the time.

The specific formula for price adjustments including a ceiling, if any, should be clearly defined in the bidding documents so that the same provisions will apply to all bids.

The Guidelines do not attempt to identify the various methods by which contract prices may be adjusted.

2.12

Advance Payments

Any advance upon signature of the contract for mobilization and similar expenses should be related to the estimated cost of these items. Other advances to be made, as for example for materials delivered to the site for incorporation in the works, should be clearly described in the bidding documents. The bidding documents should likewise contain the terms of any security which may be required for advance payments.

2.13

Guarantees, Performance Bonds, and Retention Money

Bidding documents for civil works should require some form of security to guarantee that the work will be continued in case of failure of performance by the contractor. This security should be provided by a performance bond, the wording and amount of which should be included in the bidding documents. At the bidder's option, a bank guarantee in the amount specified in the bidding documents may be used in lieu of a performance bond. The amount of the bond or guarantee may vary depending on which of these types of security is furnished and will also depend on the type and magnitude of the work. It should however be sufficient to protect the borrower in case of breach of contract by the contractor. Its life should extend sufficiently

tržištu koja prevladava u to vrijeme.

Odredjena formula za promjenu cijena, uključivo i gornju granicu ako takva postoji, treba biti jasno odredjena u licitacionoj dokumentaciji tako da se ista odredba primjenjuje na sve ponude.

Ovaj Vodič nema namjeru da pokuša identificirati različite metode po kojima se ugovorne cijene mogu mijenjati.

2.12

Plaćanje unaprijed

Svako plaćanje koje treba biti izvršeno unaprijed, nakon potpisa ugovora, a za troškove pripreme i slične troškove, treba biti stavljeno u odnos prema predračunu koštanja tih troškova. Druga plaćanja unaprijed, koja treba učiniti, kao npr. za materijale isporučene na radište u cilju ugradnje u objekat, također trebaju biti jasno opisana u licitacionim dokumentima. Ta dokumentacija treba isto tako sadržavati uvjete garancije koja može biti tražena za plaćanje unaprijed.

2.13

Garancije, Garancije za dobro izvršenje i depoziti

Licitacioni dokumenti za gradjeinske rade trebaju tražiti neki oblik sigurnosti koji bi garantirao da će radevi biti nastavljeni u alučaju ako ih izvodjač ne uspije izvršiti. Ova sigurnost treba biti dana putem garancije za dobro izvršenje posla (performance bond, op.pr.) čija formulacija i iznos trebaju biti sadržani u licitacionoj dokumentaciji. Prema izboru ponudjača, bankovna garancija u iznosu određenom u licitacionoj dokumentaciji može biti upotrebljena umjesto garancije za dobro izvršenje posla. Iznos garancije za dobro izvršenje posla ili bankovne garancije može biti različit ovisno o tome koja od ovih dviju vrsta osiguranja je dana, a ovisit će i o vrsti i veličini posla. U svakom slučaju, osiguranje

- 29 -

beyond estimated completion of the works to cover the warranty or maintenance period specified in the contract. Contracts should normally provide for a certain percentage of the total payment to be held as retention money to secure compliance by the contractor.

In contracts for the supply of goods, it may be preferable to rely on one security rather than on a combination of securities. The supplier or manufacturer should then be required to provide a performance bond or bank guarantee or retention money, depending on the market conditions and commercial practice for the particular type of goods, to guarantee performance and warranty obligations. Such bond or guarantee or retention money should be in a reasonable amount and should normally be valid during the warranty period of the equipment.

2.14

Insurance

The bidding documents should state precisely the types and terms of insurance to be provided by the successful bidder.

2.15

Liquidated Damage and Bonus Clauses

Liquidated damage or similar clauses in an appropriate amount should be included in bidding documents when delays in completion of works or delivery of goods, or failure of the works or goods to meet performance requirements would result in extra cost, loss of revenues or loss of other benefits to the borrower. Provision may also be made for a bonus to be paid to contractors for completion of contracts ahead of the times specified in the contract when such earlier completion would be of benefit to the borrower.

treba biti dovoljno da zaštiti zajmoprimca za slučaj kršenja ugovora od strane izvodjača. Trajanje tog osiguranja treba se protezati dovoljno dugo nakon predvidjenog zavrska radova da obuhvati razdoblje garancije i održavanja predvidjeno ugovorom. Ugovori, u pravilu, trebaju predviđeti da se jedan postotak od ukupnog plaćanja zadrži kao depozit (retention money, op.pr.) da bi se osiguralo izvršenje obveza izvodjača.

U ugovorima za isporuku robe može se smatrati prihvatljivim osloniti se samo na jednu vrstu osiguranja, a ne na kombinaciju osiguranja. Isporučilac ili proizvodjač u takvom slučaju treba dati ili garanciju za dobro izvršenje posla ili bankovnu garanciju ili depozit, ovisno o uvjetima tržišta i o trgovackoj praksi za određenu vrstu roba, kako bi se obuhvatila garancija za izvršenje i ostale garancijske obveze. Ovakva osiguranja ili garancije ili depoziti trebaju biti određeni u razumnim iznosima i u pravilu trebaju biti na snazi za vrijeme garantnog razdoblja opreme.

2.14

Osiguranje

Licitacioni dokumenti trebaju precizno odrediti vrstu i uvjete osiguranja koje treba dati uspješni ponuđač.

2.15

Odredbe o penalima^{x/} (Liquidated Damage) i o premijama

Odredbe o penalima ili slične odredbe u odgovarajućim iznosima trebaju biti sadržane u licitacionim dokumentima u onim slučajevima kada će zakašnjene u dovršenju radova ili u isporuci robe ili nemogućnost radova ili robe da dadu za traženi učin imati za posljedicu posebne troškove, gubitak prihoda ili gubitak drugih beneficija za zajmoprimca. Ovi dokumenti mogu sadržavati i odredbe o premijama koje će se platiti izvodjačima za izvršenje ugovora prije vremena predviđenog ugovorom i to u onim slučajevima kada je takvo ranije dovršenje od koristi za zajmoprimca.

^{x/} Za razlikovanje "liquidated damage" od "penalty" nema posebnog izraza u našoj pravnoj terminologiji, pa smo taj izraz preveli sa "penali".

2.16

Force Majeure

The conditions of contract included in the bidding documents should contain clauses, when appropriate, stipulating that failure on the part of the parties to perform their obligations under the contract would not be considered a default if such failure were the result of an event of force majeure as defined in the conditions of contract.

2.17

Language Interpretation

To attract the widest possible bidding, documents should be prepared in one of the languages customarily used in international transactions and should, unless prohibited by law, specify that the text of the documents in that language is governing.

2.18

Settlement of Disputes

It is advisable to include in the conditions of contract provisions dealing with the applicable law and the forum for the settlement of disputes. Experience indicates that international commercial arbitration may have certain practical advantages over other dispute settling methods. Borrowers should therefore consider the advisability of providing for this type of arbitration in contracts for procurement of goods and works. The Bank, however, should not be named arbitrator or be asked to name an arbitrator.

2.16

Viša sila

Uvjeti ugovora koji su uključeni u licitacione dokumente trebaju sadržavati, kada je to potrebno, odredbe koje predviđaju da se neispunjene obveze od stranaka neće smatrati kao propust u smislu ugovora, ako su takva neispunjena rezultati nekog dogadjaja više sile kako su isti definirani u uvjetima ugovora.

2.17

Jezična tumačenja

Kako bi se osiguralo što više ponuda, licitacioni dokumenti trebaju biti sastavljeni na jednom jeziku koji je uobičajen u međunarodnim transakcijama i trebaju predviđjeti, osim ako bi to bilo zakonom zabranjeno, da će tekst dokumenata na tom jeziku biti mjerodavan.

2.18

Rješavanje sporova

Preporuča se uključiti u uvjete ugovora odredbe o pravu koje će se primijeniti i o forumu za rješavanje sporova. Iskustvo pokazuje da međunarodna trgovачka arbitraža može imati određenih praktičnih prednosti pred drugim načinima rješavanja sporova. Zajmoprivaci trebaju stoga razmatrati prihvatljivost ove vrste arbitraže u ugovorima za dobavu robe i radova. Banka se, međutim, ne smije imenovati arbitrom niti se od nje ne može tražiti da imenuje arbitra.

Preveo: B.V.